

МЕДИУМСКА ПИСМЕНОСТ НИЗ КЛУЧНИ ЗБОРОВИ

ШТО Е АВТОЦЕНЗУРА?

*Новинарот на негова иницијатива свесно донесува
одлука да не пренесе информација која ја знае
на јавноста.*

ШТО Е АГЕНДА?

*Листа на настани и вести
определена од уредничкиот тим.*

ШТО Е АДВЕРТАЈЗИНГ?

*Рекламирање на информација пласирана
во платен (закупен) медиумски простор.*

ШТО Е АТРИБУЦИЈА?

*Поткрепување на информациите
со изворот на информации.*

ШТО Е АУДИОВИЗУЕЛЕН МЕДИУМ?

*Средство за собирање, пренос и емитување
на звучни и видео информации.*

ШТО Е БАНЕР?

*Простор, на врвот или на дното на веб страницата
кој најчесто се користи за рекламирање.*

ШТО Е БРОШУРА?

Мал печатен материјал за промовирање.

ШТО Е ВЕСТ?

Основен новинарски жанр кој одговара на основните новинарски прашања за информација која вреди да се објави.

ШТО Е ВОИПРЕДНА ВЕСТ?

Вест која поради својата исклучителна важност се објавува во рамките на редовната програма без оглед на распоредот.

ШТО Е ВЕБ САЈТ?

*Основен елемент на **WWW**.*

*Колекција од една или повеќе веб страници
поставени на интернет и се погодни за
прелистување со прелистувач.*

ШТО Е ГЛАВЕН И ОДГОВОРЕН УРЕДНИК?

*Лице одговорно за креирање и спроведување
на уредувачката политика на медиумот.
Тој одговара за сите објавени новинарски
содржини.*

ШТО Е ГЛЕДАНОСТ?

Мерлив податок (индикатор) за апсолутен или релативен број гледачи, слушатели или посетители на одреден медиум, во одреден временски период.

ШТО Е ДЕСК?

*Место каде што се собираат
информациите и се припремаат
содржините за вест.*

ШТО Е ДЕМАНТ?

*Информација која негира претходно
објавена информација.*

ШТО Е ДОПИСНИК?

*Новинар кој известува надвор од
седиштето на медиумот.*

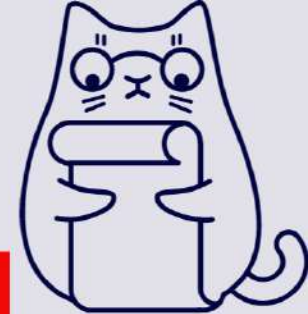
ШТО Е ДОСЕГ?

При мерењето на ТВ рејтинзи се мери бројот на различни лица кои виделе најмалку една минута од одредени телевизиски содржини.

ШТО Е ЕМБАРГО?

*Забрана за информација која не треба да се објави
пред точно назначеното време или
исполнување на одреден услов.*

ШТО Е ЕКСКЛУЗИВНА ИНФОРМАЦИЈА?

*Информација од особен интерес за јавноста
обезбедена и презентирана само од еден медиум.*

ШТО Е ЕЛЕКТРОНСКИ МЕДИУМ?

*Радија, ТВ канали и електронски публикации
(на пример веб портали, веб изданија на дневните
весници, итн.).*

ШТО Е ЗАШТИТА НА ПРИВАТНОСТ?

*Медиумско право кое вклучува професионални
принципи со кои се регулира приватниот живот на
оној за кој се известува.*

ШТО Е ИСТРАЖУВАЧКО НОВИНАРСТВО?

*Вид на новинарство со кое подлабоко
се истражува некоја тема и се откриваат факти
кои досега не биле обзнанети.*

ШТО Е ИНТЕРВЈУ?

*Специфичен новинарски жанр во дијалошка
форма со водител и соговорник/ци.*

ШТО Е ИЗДАНИЕ?

Видоизменување на медиумската содржина зависно од околностите и потребите (вонредно издание, второ издание, регионално издание итн).

ШТО Е ИЗВЕШТАЈ?

Новинарски облик на изразување преку кој се дава одговор на петте новинарски прашања, но се известува и за текот на настанот, обрнувајќи внимание на детали.

ШТО Е ИЗЈАВА?

*Исказ на извор на
информација.*

ШТО Е ЈАВНО МИСЛЕЊЕ?

*Ставови и мислење на пошироката јавност
за важни општествени збиднувања.*

ШТО Е КЛЕВЕТА?

Кажување неvistини за некого со цел да се оцрни, да се урне неговиот углед.

ШТО Е КОМУНИКАЦЈА?

Пренос и размена на информации.

ШТО Е КОЛУМНА?

*Од ист новинар периодично,
во весник или списание објавена статија
во која се изразува лично мислење.*

ШТО Е КОМЕНТАР?

*Новинарски текст во кој се објаснува
суштината, смислата на определен
актуелен настан или политички потег.*

ШТО Е МЕДИУМ?

Средство за масовна комуникација.

ШТО Е МАС МЕДИУМ?

Поим кој најчесто се користи за да се означи оној дел од медиумите кои допираат до многу голема публика.

ШТО Е МАНИПУЛАЦИЈА?

Нечесна работа, интрига, сплетка.

Намерно мамење на јавноста, давање лажни информации и креирање погрешна слика или мислење за прашање од голема важност.

ШТО Е МЕДИУМСКА ПИСМЕНОСТ?

*Свеност за медиумската содржина и критички
пристап, анализа и оцена.*

ШТО Е НОВИНАР?

*Лице што пишува или што уредува текстови за
печатот, радиото, телевизијата.*

ШТО Е ОДНОСИ СО ЈАВНОСТ?

*Процес на стратешко комуницирање
којшто гради заемно корисни односи
помеѓу организацији и нивните публики.*

ШТО Е ОНЛАЈН НАСИЈСТВО?

Секоја комуникациска активност која поединецот или групата ја користи за да наштети на друга личност преку интернет и мобилен телефон.

ШТО Е ОФИЦИЈАЛНО (ON THE RECORD)?

*Режим на слободно користење на
информациите со цитирање на изворот.*

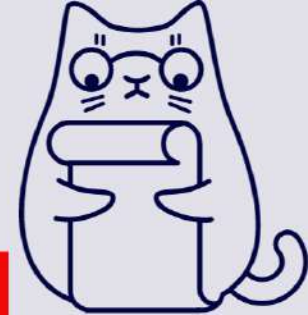
ШТО Е ОФ РЕКОРД (OFF THE RECORD)?

*Режим на користење на информации кога не се
дозволува цитирање на изворот,
но е нужно тој да се лоцира.*

ШТО Е ПИПЉМЕТАР?

Уред кој се користи во истражувања за следење на телевизиска гледаност.

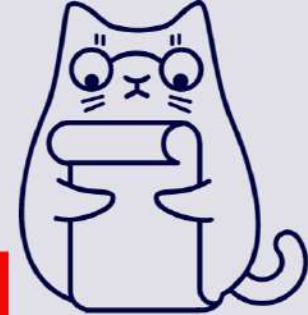
ШТО Е ПРОДУКЦИЈА?

*Производство на некаков вид аудиовизуелна
содржина.*

ШТО Е ПРИЛОГ?

Основна ТВ и радио форма најчесто составена од глас на новинарот, избрани изјави и атмосферски тон (аудио и видео).

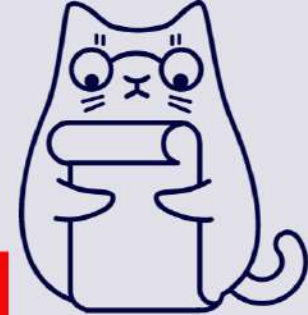
ШТО Е ПРОМОЦИЈА?

Било кој вид на маркетинг комуникација кој се користи за да се информира или убеди целна публика на релативните вредности на производот, услугата, брендот или прашањето.

ШТО Е РЕДАКЦИЈА?

Новинарскиот тим во еден медиум вклучувајќи ги и уредниците. Под редакција понекогаш се подразбира и просторијата во која се создаваат вестите.

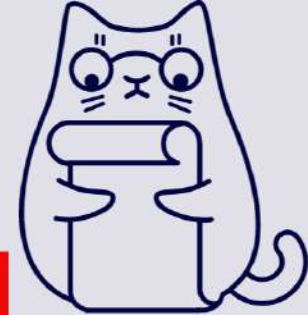
ШТО Е РЕПОРТЕР?

*Соработник во весник, радио, ТВ кој собира дневни
новини, но известува директно од терен.*

ШТО Е РЕПОРТАЖА?

Специфичен новинарски жанр како сведочење за некој настан, што подразбира присуство на новинарот на самото место.

ШТО Е РУБРИКА?

Постојан оддел во весник, списание, портал и сл., со одредени страни кои покриваат специфични области. Најчести рубрики: Политичка, Економска, Надворешна, Културна, Спортска, Забавна, Градска, Општинска...

ШТО Е СЛОБОДА НА ИЗРАЗУВАЊЕ?

*Право на поединецот за слободно зборување и
изразување без цензура или ограничување, или пак
двете заедно.*

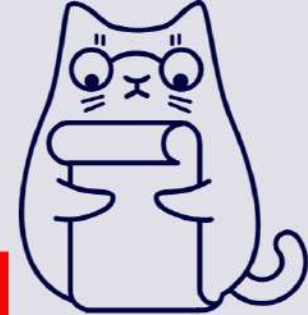
ШТО Е СПАМ?

Спам, *junk mail* (рекламен материјал добиен по е-пошта) или *unsolicited commercial mail* (небарана рекламна пошта) е несакана порака најчесто со рекламна содржина која често се повторува, испратена е до голем број на меилови и често е детектирана и завршува во електронско ѓубре.

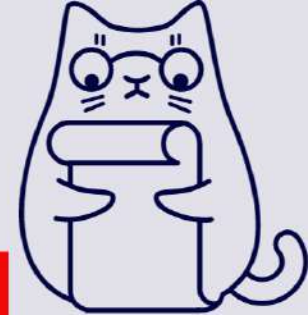
ШТО Е СТЕРЕОТИП?

Мислење или перцепција формирана врз основа на поедноставување, претерување или генерализација.

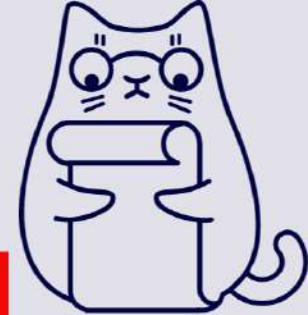
ШТО Е СУДИР НА ИНТЕРЕСИ?

Посебни формални или неформални односи на новинарите или медиумите со лица или институции за кои известуваат и кои можат да видат причина за континуирано и намерно кршење на основните етички принципи.

ШТО Е СООПШТЕНИЕ ЗА ЈАВНОСТ?

Пишан документ кој изворот го испраќа до медиумите со кој најавува нешто што ќе се случи или се промовира или презентира нешто ново.

ШТО Е ЦИТАТ?

*Дел од новинарски текст во кој директно се наведени
некои зборови онака како што се кажани.*

Овој едукативен материјал е во склоп на проектот „Грас-рут родово сензитивна агенда преку Отворена ТВ“ поддржан од ЕИЖ, од Омиш, Хрватска. Ставовите искажани во едукативниот материјал ги одразуваат само ставовите на авторите на едукативниот материјал и не ги претставуваат официјалните ставови на ЕИЖ.

Ekumenska inicijativa žena
Ecumenical Women's Initiative

Извори:

Институт за комуникациски студии; Википедија, слободна енциклопедија;
Дигитален речник на македонски јазик.